

DİSLEKSİ NEDİR?

Akıcı okuma ve okuduğunu anlama sorunuyla kendisini gösteren nörolojik temelli bir öğrenme güçlüğüdür.

Disleksinin temelinde sesleri farketme,çözümleme,harfe

dönüştürme,işitsel kısa süreli bellek ve hızlı isimlendirme sorunları vardır.

Disleksi, görme ve işitme problemlerinden kaynaklanan ve nörolojik olmayan okuma güçlüğünden ya da yetersiz öğretim ortamından kaynaklanan okuma

güçlüğünden farklıdır. Disleksi, zihinsel bir yetersizlik değildir ve zeka ile ilişkisi yoktur. Hatta zeka düzeyi çok yüksek çocuklarda da görülebilmektedir.

Disleksilerin zeka düzeyleri düşük olmadığı gibi özel yeteneklere de sahip olabilirler.

Disleksili bireyler genelde zeki ve çalışkan olmalarıyla ön plana çıkar. Ancak disleksi problemi olan hastaların beyni, kelimeleri farklı işlediği için, bu durum kelimelerin çözülmesini, hecelenmesini ve tanınmasını güçleştirir.

Bu nedenle ilkokul çağındaki çocuklar, etrafındaki kişilerce yeterince anlaşılmadığından toplum tarafından dikkate alınmama problemi ile karşı karşıya kalabilirler.

DİSLEKSİ

"DİSLEKSİDE ERKEN TANI, ÇOCUĞUN OKUMA BECERİSİNİN GELİŞTİRİLMESİ, GELECEKTE ALACAKLARI EĞİTİMİN NASIL OLMASI GEREKTİĞİNİ BELİRLEMEK AÇISINDAN ÇOK ÖNEMLİDİR. "

GEDİZ RAM

DİSLEKSİ NEDENLERİ NELERDİR?

Disleksi hastalığı ile ilgili çalışmalar uzun yıllardır devam etse de bilim insanları halen bu hastalığın kesin nedenlerine ulaşabilmiş değillerdir. Tüm bunlara rağmen disleksinin gen veya beyin gelişimi farklılıklarından kaynaklandığı bilinmektedir. Bu görüşün ortaya atılmasının en büyük nedeni, disleksi hastalığı görülen bireylerin kardeşlerinin yaklaşık %40'ının okuma güçlüğü çektığının belirlenmesi, aynı şekilde ebeveynlerinin yaklaşık %49'unun disleksi hastası olmasıdır. Ayrıca bilim insanları okuma ve anlama güçlüğüne bağlı olduğunun düşünüldüğü birkaç gen de keşfetmişlerdir.

Beynin anatomisinden ve işleyişinden dolayı bu hastalığın ortaya çıktığının düşünülmesindeki sebep ise, disleksi hastası olan ve olmayan bireyler arasındaki beyindeki anatomik farklılıklardır. Beynin iki yarım küresini birbirine bağlayan yapı olan korpus kallozum disleksi hastalarında normal bireylere göre yapısal farklılıklara sahiptir. Bu yapı dışında disleksi hastalarında sol yarım küre ile ilgili de çeşitli farklılıklar da disleksi nedenleri arasında kabul edilir.

DİSLEKSİ BELİRTİLERİ NELERDİR?

5 yaşından küçük çocuklarda ;

- Alfabedeki harfler ile ilgili öğrenme ve hatırlama sorunu yaşama.
- Kendi bakımı ile ilgili kelimeleri öğrenmede güçlük yaşama.
- Kendi ismini oluşturan harfleri tanıma problemi yaşama.
- Daha küçük yaş grubundaki bireyler gibi konuşma ya da benzer kelimeleri telaffuz ederken zorlanma.
- Ninni ve diğer folklorik metinlerdeki kafiyeli paterni algılayamama.

İlkokul çağındaki çocuklarda;

- Okuma ve yazmada akıcılık sorununun ortaya çıkması.
- Kelimelerin hecelenmesi ve çözümlenmesi aşamasında problemlerin yaşanması.
- İlkokul çağındaki çocuğun okuduğunu anlayamaması veya okuma sırasında dikkatinin dağılması.
- Okuma ve yazma sıkıntısı yaşamayan çocuklarda, ileri düzey dil bilgisi becerilerinin anlaşılabilmesi.
- İnce kas becerilerinde koordinasyon zayıflığı nedeniyle akranlarına göre fiziksel aktivitelerinin daha zayıf olması.

- Akranlarına göre konsantrasyon eksikliği ve buna bağlı olarak bir eylemi gerçekleştirirken zorlanma.
- Bireyin kendini ifade ederken kurduğu cümleler arasında bağlantı bozuklukları ve mantık hatalarının olması.
- Okuma esnasında çekingen davranma ve düşük sesle okuma disleksi hastalığının bu yaş grubundaki çocuklarda oluşturduğu en belirgin belirtileri arasında yer alır.

Ortaokul dönemindeki çocuklarda;

- Oldukça yavaş şekilde okuma.
- Okurken dinleyicilerin telaffuzlarındaki garipliği anlaması.
- Yeni kelime öğrenmede sorunlar yaşama.
- Metinleri yüksek sesli okumaktan çekinme.
- Konuşma aralarını doldurmak amacıyla kullanılan ifadelerden fazlaca yararlanma.
- Uzun ve karmaşık kelimelerde telaffuz hatası yapma.
- Oldukça kötü bir el yazısına sahip olma.
- Tarih ve isimleri hatırlamada zorlanma.

Bu belirtiler dışında disleksiye sahip yetişkin bireylerde oluşan çeşitli bazı bulgular ortaya çıkabilir;

- Bir göreve odaklanmada zorluk çekme.
- Planlama ile ilgili toplantı ve fikir alışverişlerine katılmaktan kaçınma.
- Ayrıntılı işlerde baskı ve tükenmişlik hissetme.
- Hatalara karşı abartılı tepkiler verme.
- Kişisel katı sınırlara sahip olma.
- Yapararak ya da görsel olarak okumaya göre daha etkili öğrenme.
- Stresten kolayca etkilenme.
- Özgüven eksikliği yaşama.

Disleksiye Eşlik Eden Diğer Öğrenme Güçlükleri:

-Yazma Bozukluğu (Dysgraphia): El göz koordinasyonundaki bozukluk nedeniyle ortaya çıkan yazma güçlüğüdür.

-Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu: Disleksilerin %12-%24'ünde görülmektedir.

